

בחינות גמר – נוער קיץ תשס"ה

מבחן בתורת המקצוע – עיצוב שיער
רמה א'

שאלון מספר 6033

לנבחנים שלום,

קראו בעיון את ההוראות לפני תחילת העבודה.

בשאלון שלפניך 5 פרקים. עליך לענות לפי ההוראות שבהמשך:

פרק א': 9 שאלות פתוחות (שאלות 1 עד 9), עליך לענות על 6 שאלות.

פרק ב': שאלת השלמה (שאלה 10) עליך להשלים את המילים החסרות בקטע המצורף.

פרק ג': 2 שאלות פתוחות מלוות באיורים (שאלות 11 עד 12). יש לענות בהתאם להוראות.

פרק ד': 10 מושגים (שאלה 13) עליך להסביר בקצרה את המושגים.

פרק ה: 18 שאלות רבות ברירה, ("אמריקאיות") (שאלות 14 עד 31).

חשוב מאוד:

- עליך לרשום את כל התשובות במחברת הבחינה.
- עליך לרשום את מספר המחברת בתחתית העמוד.
- עם סיום הבחינה הכנס את השאלון לתוך כריכת המחברת.

לרשותך 3 שעות.

מס' מחברת: _____

בהצלחה!

פרק א' – (30 נקודות)

בחלק זה 9 שאלות. עליך לבחור מתוכן 6 שאלות ולענות בהתאם (לכל תשובה נכונה 5 נקודות)

1. מהם יונים? אילו סוגי יונים קיימים?
2. האם פעולות הנעשות בגוף השערה משפיעות על השורש שלה?
3. תאר את ההיפודרמיס.
4. תאר מבנה של תא חיידקי.
5. מהי היגיינה סביבתית?
6. מדוע חשובה פעולת אבחון השיער?
7. לקוחה אינה מרוצה מתוצאת הצביעה - הצבע יצא בהיר מדי. ציין/ציני 4 סיבות אפשריות לצבע שהתקבל.
8. בין המרכיבים בתכשיר סלסול ניתן למצוא חומרי לחות, בשמים וחומרי מונעי חמצון הסבר/י מהו תפקידם בתכשיר.
9. מהם שלבי מתן השירות ללקוח/ה?

פרק ב' – (10 נקודות)

10. בקטע שלהלן חסרות 10 מילים. ב"מחסן המילים", המופיע אחרי הקטע, מופיעות 12 מילים. השלם/השלימי את המילים החסרות בקטע מתוך אלה שב"מחסן המילים" – כל מילה במקום המתאים לה.
- הצבעים הסינתטיים ברובם, _____ לתוך השערה ומגיעים אל ה_____.
- בכך ברור שהם מזיקים יותר מצבעים ה_____ הנזק הנגרם מצביעות חוזרות מתבטא באיבוד ה_____ הטבעית של השיער והברק שלו.
- השערה נוטה להיסדק ו_____ ובמקרים קיצוניים שבירת השיער עלולה לגרום ל_____ באופן בולט.

המזיק העיקרי בצבעים הסינתטיים הוא _____ המצויים בכל סוגי חומרי צביעה אלה. מזיק נוסף הוא ה_____. אולם, ברוב המקרים הנזק הוא רק ל_____ השערה ולכן הוא זמני בלבד. חסרון נוסף של הצבעים הסינתטיים הוא היותם מעוררי תגובות _____ אצל אנשים הרגישים לחומרים המרכיבים את הצבע.

"מחסן מילים"

אלרגיות; גוף; טבעיים; ספיגות; קוטיקולה; מי חמצן; אמוניה; חודרים; להישבר; גמישות; דילול; קורטקס.

פרק ג' – (14 נקודות)

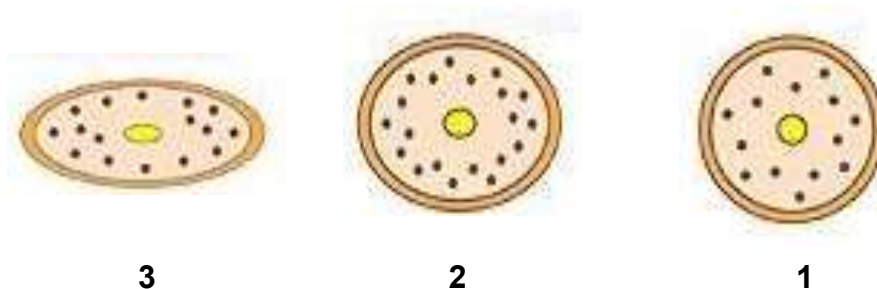
11. במיספרה משתמשים בתכשירים שונים. ציין בטבלה את תחום ה-pH של כל תכשיר והשפעתו על השיער (5 נקודות).

שם התכשיר	תחום ה-pH	ההשפעה על השיער
חומר מנטרל		
צבע שיער תמידי		
תכשירי הבהרה		
מייצבי שיער		
מרכיבי שיער קונדישינר		

12. צורת השיער נקבעת על ידי מבנה התא בעור וכיוון זקיק השערה. (9 נקודות)

- א. התאם/התאמי בין האיורים 1 – 3, המתארים סוגי חתך של שיער לבין האיורים א' – ג', המופעים בטבלה.
- ב. הסביר/י על פי מה ביצעת את ההתאמה בכל אחד מזוגות האיורים. רשום/רשמי את תשובותיך במקום המתאים לכך בטבלה.

ההסבר להתאמה	המספר המתאים לו	ציור
		א
		ב
		ג

13. בטבלה שלפניך מופעים מושגים. "במחסן מושגים", המופעים אחרי הטבלה, ניתנים 12 פירושים, המתייחסים למושגם אלה. מיינ/מייני את פירושים ורשום/רשמי אותם בטור המתאים בטבלה.

מושגים	הפירוש
1. קטיון	
2. נבג	
3. לבקנות	
4. שריר מסורטט	
5. טלוגן	
6. מטריקס	
7. תרכובת	
8. סבום	
9. קרטין	
10. קרני UVB	

מחסן מושגים

שריר רצוני; חיידק לא פעיל; חוסר מוחלט של מלנין; יון בעל מטען חשמלי חיובי; שריר לא רצוני; שלב מנוחה; קרניים בעל אורך גל הקצר ביותר; שני חומרים או יותר שהגיבו ביניהם ויצרו חומר חדש; קרניים בעלות אורך גל הארוך ביותר; חומר שומני המיוצר על ידי בלוטות החלב; חומר חלבוני הבונה את השיער; התאים היוצרים את השערה.

פרק ה' – (36 נקודות)

ענה/עני על שאלות 14–31 כולן חובה. (לכל שאלה 2 נקודות).
לכל שאלה נתונות 4 תשובות ורק **אחת** מהן נכונה. הקף/י בעיגול את האות שליד התשובה הנכונה.

14. פיגמנטציה היא תהליך של:

- א. חילוף חומרים
- ב. החדרת צבע לשיער
- ג. שינוי מבנה השיער
- ד. טיפוח שיער פגום.

15. שפופרת צבע שמספרה 9.3 היא:

- א. בלונד כהה סגלגל
- ב. חום בהיר זהב
- ג. בלונד בהיר מאד זהוב
- ד. בלונד בינוני אדום.

16. תספורת מתאימים לפי:

- א. צווי האופנה בלבד
- ב. אורך השיער
- ג. צורת הראש והפנים
- ד. סגנון הלבוש.

17. תפקידו של תהליך חמצון בעת סלסול השיער הוא:

- א. לנקות את השיער מחומרים מטפחים
- ב. לקבע מחדש את קשרי הגופרית
- ג. לפתוח את קשרי הגופרית
- ד. לרכך את השיער.

18. בין הסיבות לקשקשת בקרקפת אפשר למנות:

- א. חפיפה יום-יומית
- ב. אבק ולכלוך בשיער
- ג. פעילות מואצת בהתחלפות תאי העור
- ד. שטיפת השיער במים קשים ודטרגנטים.

19. כדי להשיג תוצאות טובות בצביעה יש למרוח את החומר מיד על השיער, כל עוד המולקולות:

- א. גדולות
- ב. בינוניות
- ג. קטנות
- ד. נפוחות.

20. מחזוריות חיי השערה היא:

- א. אנגן-קטגן-טלוגן.
- ב. קטגן-מלנין-טלוגן.
- ג. אנגן-קטגן-קוטיקולה.
- ד. טלוגן-קורטקס-דרמיס.

21. הסיבים המקנים לעור את חוזקו וגמישותו הם:

- א. מלנין ואלסטין
- ב. קרטין וקולגן
- ג. קוליגן ואלסטין
- ד. קרטין ומלנין.

22. ניירות קצה לשיער המגולגל חייבים להיות:

- א. נקבוביים
- ב. לא נקבוביים
- ג. עמידים במים
- ד. אטומים לנוזלים אחרים.

23. מערכת כלי הדם מורכבת מהלב, מהעורקים, מהורידים וכן:

- א. מקשרי לימפה
- ב. מבלוטות חלב
- ג. מבלוטות זיעה
- ד. מנימים.

24. הקוקי הם חיידקים בעלי צורה:

- א. עגולה
- ב. מקלנית
- ג. לוליינית
- ד. מפותלת.

25. בעת ביצוע גלי אצבע יש להימנע:

- א. מהרמה מוגזמת של הגל.
- ב. משמירה נוקשה של הגלים במקומם.
- ג. מתלתול בכיוון צמיחת השיער.
- ד. מהחדרת המסרק לתוך הקרקפת.

26. כל תא בגוף חי נוצר:

- א. מתא קודם המתחלק לארבע
- ב. מתא קודם המתחלק לשניים
- ג. מתא חדש המתחלק לשניים
- ד. מתא חדש המתחלק לארבע

27. תכונה הידרוסקופית היא תכונה המתארת:

- א. גמישות
- ב. קשיחות
- ג. כיסוי
- ד. ספיגות.

28. הצבעים אדום וירוק:

- א. משתלבים זה עם זה
- ב. מבטלים זה את זה
- ג. מתמזגים זה עם זה
- ד. מתערבבים זה עם זה.

29. מה גורם לתופעה של קרקפת שומנית ?

- א. צביעת השיער באופן קבוע
- ב. חפיפות רבות
- ג. פעילות יתר של בלוטת הזיעה
- ד. פעילות יתר של בלוטות החלב.

30. אמצעי החיטוי המקובל ביותר במיספרה הוא:

- א. חום יבש.
- ב. אפייה בתנור.
- ג. חומר כימי
- ד. קיטור.

31. מספר אלקטרונים שאטום הפחמן מסוגל לקלוט הוא:

- א. 2
- ב. 3
- ג. 4
- ד. 6

בהצלחה

דגם תשובות בעיצוב שיעור, תשס"ה

שאלה	נקודות	תשובה	הערות
		<u>פרק א'</u>	התלמיד צריך לענות על 6 מהשאלות 1 – 9. לכל שאלה 5 נקודות.
1.	5	<u>מהם יונים? אילו סוגי יונים קיימים?</u> יונים הם אטומים בעלי מטען חשמלי. כאשר איזון המטען החשמלי שלהם כלפי חוץ מופר מתקבלים שני סוגים שונים של יונים - אניון הוא יון בעל מטען חשמלי שלילי קטיון בעל מטען חשמלי חיובי	התלמיד יסביר מהם יונים ולציין שני סוגי יונים – אניון וקטיון
2.	5	<u>האם פעולות הנעשות בגוף השערה משפיעות על השורש שלה?</u> פעולות הנעשות בגוף השערה אינן משפיעות בדרך כלל על השורש. גוף השערה מורכב מתאים קרניים מתים ולכן אין לנעשה בחלק זה שום השפעה על השורש.	התלמיד צריך להסביר כי גוף השערה מורכב מתאים קרניים מתים
3.	5	<u>תאר את ההיפודרמיס?</u> ההיפודרמיס הוא שכבת עור הפנימית ביותר, עשירה בשומן ומשמשת כמאגר אנרגיה של הגוף, כמבודד מפני קור, הגנה עלאיברים פנימיים ומשמש כריפוד לכפות הידיים והרגליים.	התלמיד יתאר את ההיפודרמיס ויציין שלוש תפקידים.
4.	5	<u>תאר מבנה של תא חיידק?</u> תא החיידק מורכב משלושה חלקים: מעטפת התא, אברונים תוך תאיים החיוניים לביצוע תהליכי החיים ואברונים חיצוניים – דמויי שערה, המאפשרים לו לנוע בכוחות עצמו.	התלמיד יסביר כי תא החיידק מורכב מ שלושה חלקים

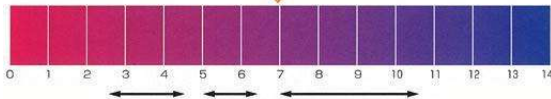

שאלה	נקודות	תשובה	הערות
5	5	<u>מהי היגיינה סביבתית?</u> היגיינה סביבתית משמעה שמירה על בריאות הציבור מפני הידבקות במחלות בהדבקה ישירה ולא ישירה עקב תנאי ביביה ירודים. לכלוך, שימוש בכלי עבודה כגון: מסרקים, מברשות המועברים מלקוח ללקוח ללא חיטוי, שימוש במגבות ובשכמיות משותפות, קבלת לקוחות עם נגעי עור וכינים יוצרים סביבה לא היגיינית, המהווה סיכון לנמצאים בה.	התלמיד יסביר את החשיבות בשמירת היגיינה סביבתית ויצוין לפחות שלוש מצבים שיוצרים סביבה לא היגיינית
6	5	<u>מדוע חשובה פעולת אבחון השיער?</u> אבחון מדויק של מצב השיער מאפשר למעצב השיער להחליט באם ניתן לבצע את המטלה המתבקשת. בהתאם לאבחון יוכל מעצב השיער להחליט על סוג תכשיר הסלסול, מספר הצבע הנבחר חוזק מי החמצן או התאמת תספורת/ תסרוקת ללקוחה.	התלמיד יסביר את חשיבות אבחון השיער לפני ביצוע פעולה כימית
7	5	<u>ארבע סיבות אפשריות לצבע שיער שהתקבל בהיר מדי:</u> 1. בחירת צבע בהיר מדי 2. ריכוז מי חמצן גבוה מדי 3. זמן פעולת הצבע ארוך מדי 4. התעלמות מכמות שיער הלבן	התלמיד יציין לפחות <u>שתי סיבות</u> אפשריות לצבע שיער שהתקבל בהיר מדי.
8.	5	<u>המרכיבים בתכשיר סלסול</u> 1. חומר לחות – קובע את צורתו של התכשיר (קצף, תחליב או ג'ל) 2. בשמים – מיועדים להעניק לתכשיר ניחוח. 3. חומר מונעי חמצון – תפקידם למנוע חמצון מוקדם של החומר הפעיל בתכשיר ולהאריך את חיי המדף של המוצר.	התלמיד יסביר את תפקידם של <u>המרכיבים</u> המתבקשים הנמצאים בתכשיר הסלסול.

שאלה	נקודות	תשובה	הערות
9.	5	<u>שלבי מתן השירות ללקוח</u> 1. קבלת פנים 2. יעוץ 3. החלטה 4. טיפול 5. פרידה	התלמיד יציין את השלבים במתן שירות ללקוח.
10	10	<u>פרק ב'</u> 13. בקטע שלהלן חסרות 10 מילים. ב"מחסן המילים" המופיע אחרי הקטע ניתנות 12 מילים. השלם/השלימי את המילים החסרות בקטע – מתוך אלה שב"ממחסן המילים" – כל מילה במקום המתאים לה. הצבעים הסינתטיים ברובם, <u>חודרים</u> לתוך השערה ומגיעים אל <u>הקורטקס</u>. בכך ברור שהם מזיקים יותר מצבעים <u>הטבעיים</u>. הנזק הנגרם מצביעות חוזרות מתבטא באיבוד <u>הגמישות</u> הטבעית של השיער והברק שלו. השערה נוטה להיסדק ו<u>להישבר</u> ובמקרים קיצוניים שבירת השיער עלולה לגרום ל<u>דלדול</u> באופן בולט. המזיק העיקרי בצבעים הסינתטיים הוא <u>מי החמצן</u> המצויים בכל סוגי חומרי צביעה אלה. מזיק נוסף הוא <u>האמוניה</u>.	שאלה 10 חובה.

שאלה	נקודות	תשובה	הערות																		
11	5	אולם, ברוב המקרים הנזק הוא רק <u>לגוף</u> השערה ולכן הוא זמני בלבד. חסרון נוסף של הצבעים הסינתטיים הוא היותם מעוררי תגובות <u>אלרגיות</u> אצל אנשים הרגישים לחומרים המרכיבים את הצבע. "מחסן מילים" אלרגיות; גוף; טבעיים; ספיגות; קוטיקולה; מי חמצן; אמוניה; חודרים; להישבר; גמישות; דילול; קורטקס. <u>פרק ג'</u> <u>תחום ה - pH של כל תכשיר והשפעתו על השיער:</u> תחומי ה - pH בתכשירים העשויים במספרה <table><tr><th>שם התכשיר</th><th>תחום ה - pH</th><th>ההשפעה על השיער</th></tr><tr><td>חומר מנטרל</td><td>2 - 4</td><td>עוזרים לבנייה מחדש של גשרי הגופרית</td></tr><tr><td>צבע שיער תמידי</td><td>8 - 11</td><td>מחדירים את הפיגמנטים לתוך השערה</td></tr><tr><td>תכשירי הבהרה</td><td>9 - 10.5</td><td>ניקוי פיגמנט</td></tr><tr><td>מייצבי שיער</td><td>4.5 - 7</td><td>מחזירים לשיער את הברק הטבעי</td></tr><tr><td>מרכי קונדישינר</td><td>2 - 4</td><td>מחזיר לשיער את החומציות ומרכז אותו</td></tr></table>	שם התכשיר	תחום ה - pH	ההשפעה על השיער	חומר מנטרל	2 - 4	עוזרים לבנייה מחדש של גשרי הגופרית	צבע שיער תמידי	8 - 11	מחדירים את הפיגמנטים לתוך השערה	תכשירי הבהרה	9 - 10.5	ניקוי פיגמנט	מייצבי שיער	4.5 - 7	מחזירים לשיער את הברק הטבעי	מרכי קונדישינר	2 - 4	מחזיר לשיער את החומציות ומרכז אותו	שאלת חובה
שם התכשיר	תחום ה - pH	ההשפעה על השיער																			
חומר מנטרל	2 - 4	עוזרים לבנייה מחדש של גשרי הגופרית																			
צבע שיער תמידי	8 - 11	מחדירים את הפיגמנטים לתוך השערה																			
תכשירי הבהרה	9 - 10.5	ניקוי פיגמנט																			
מייצבי שיער	4.5 - 7	מחזירים לשיער את הברק הטבעי																			
מרכי קונדישינר	2 - 4	מחזיר לשיער את החומציות ומרכז אותו																			

שאלה	נקודות	תשובה	הערות												
12.	9	<u>צורת השיער נקבע על ידי מבנה התא בעור וכיוון זקיק השערה</u> ג. התאם/התאמי בין הציורים 1 – 3 לבין הציורים א' – ג' המופעים בטבלה. ד. הסבר/י על פי מה ביצעת את ההתאמה בכל אחד מהזוגות הציורים. רשום/רשמי את תשובותיך במקום המתאים לכך בטבלה. 3 2 1 <table><tr><th>ציור</th><th>המספר המתאים לו</th><th>ההסבר להתאמה</th></tr><tr><td> א </td><td>3</td><td>כאשר התא בעור שטוח וזקיק יצמח מסולסל</td></tr><tr><td> ב </td><td>1</td><td>כאשר התא בעור עגול וזקיק ישר יצמח שיער חלק</td></tr><tr><td> ג </td><td>2</td><td>כאשר התא בעור עגול מאורך מעט מעט יצמח שיער גלי</td></tr></table>	ציור	המספר המתאים לו	ההסבר להתאמה	א 	3	כאשר התא בעור שטוח וזקיק יצמח מסולסל	ב 	1	כאשר התא בעור עגול וזקיק ישר יצמח שיער חלק	ג 	2	כאשר התא בעור עגול מאורך מעט מעט יצמח שיער גלי	התלמיד יציין את השלבים במתן שירות ללקוח. שאלה 10 חובה.
ציור	המספר המתאים לו	ההסבר להתאמה													
א 	3	כאשר התא בעור שטוח וזקיק יצמח מסולסל													
ב 	1	כאשר התא בעור עגול וזקיק ישר יצמח שיער חלק													
ג 	2	כאשר התא בעור עגול מאורך מעט מעט יצמח שיער גלי													

שאלה	נקודות	תשובה	הערות																						
13	10	<u>פרק ד'</u> בטבלה שלפניך מופעים מונחים. "במחסן המונחים" המופעים אחרי הטבלה, ניתנים 10 פירושים המתייחסים למונחים אלה. מיין/מייני את פירושים ורשום/רשמי אותם בטור המתאים בטבלה. <table><tr><th>מונחים</th><th>הפירוש</th></tr><tr><td>1. קטיון</td><td>יון בעל מטען חשמלי חיובי</td></tr><tr><td>2. נבג</td><td>חיידק לא פעיל</td></tr><tr><td>3. לבקנות</td><td>חוסר מוחלט במלנין</td></tr><tr><td>4. שריר מסורטט</td><td>שריר רצוני</td></tr><tr><td>5. טלוגן</td><td>שלב מנוחה במחזור חיי השערה</td></tr><tr><td>6. מטריקס</td><td>תא הבונה את השיער</td></tr><tr><td>7. תרכובת</td><td>שני חומרים או יותר שהגיבו ביניהם ויצרו חומר חדש</td></tr><tr><td>8. סבום</td><td>חומר המופרש מבלוטת החלב</td></tr><tr><td>9. קרטין</td><td>חומר חלבוני שממנו בנויה השערה</td></tr><tr><td>10. קרני UVB</td><td>קרניים בעלות אורך הגל הקצר ביותר</td></tr></table>	מונחים	הפירוש	1. קטיון	יון בעל מטען חשמלי חיובי	2. נבג	חיידק לא פעיל	3. לבקנות	חוסר מוחלט במלנין	4. שריר מסורטט	שריר רצוני	5. טלוגן	שלב מנוחה במחזור חיי השערה	6. מטריקס	תא הבונה את השיער	7. תרכובת	שני חומרים או יותר שהגיבו ביניהם ויצרו חומר חדש	8. סבום	חומר המופרש מבלוטת החלב	9. קרטין	חומר חלבוני שממנו בנויה השערה	10. קרני UVB	קרניים בעלות אורך הגל הקצר ביותר	התלמיד ירשום את הפירושים למונחים המתבקשים
מונחים	הפירוש																								
1. קטיון	יון בעל מטען חשמלי חיובי																								
2. נבג	חיידק לא פעיל																								
3. לבקנות	חוסר מוחלט במלנין																								
4. שריר מסורטט	שריר רצוני																								
5. טלוגן	שלב מנוחה במחזור חיי השערה																								
6. מטריקס	תא הבונה את השיער																								
7. תרכובת	שני חומרים או יותר שהגיבו ביניהם ויצרו חומר חדש																								
8. סבום	חומר המופרש מבלוטת החלב																								
9. קרטין	חומר חלבוני שממנו בנויה השערה																								
10. קרני UVB	קרניים בעלות אורך הגל הקצר ביותר																								

שאלה	תשובה	תשובה	הערות
		<u>פרק ה' (36 נקודות)</u>	שאלות 14 – 31 כולן חובה. לכל שאלה 2 נקודות
14.	ב		
15.	ג		
16.	ג		
17.	ב		
18.	ב		
19.	ג		
20.	א		
21.	ג		
22.	א		
23.	ד		
24.	א		
25.	א		
26.	ב		
27.	ד		
28.	ב		
29.	ד		
30.	ג		
31.	ד		